

Digital and Smart Libraries Researches

Spring (2022) 11(1): 1-18

DOI: 10.30473/mrs.2023.68490.1567

Received: 2023/07/08

Accepted: 2023/10/29

ORIGINAL ARTICLE

The Impact of Using Digital Performing Arts in Linking Children of Kashan City with Reading and Studing

Rajab Akbarzadeh^{1*}, Saeed Ghafari², Saeed Khosravi³

¹ Assistant Professor, Department of Theology, Payam Noor University, Tehran, Iran.

² Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Payam Noor University, Tehran Iran.

³ Msc, Department of Knowledge and Information Science, Payam Noor University, Tehran, Iran.

Correspondence

Rajab Akbarzadeh

Email: r-akbarzadeh@pnu.ac.ir

How to cite

Akbarzadeh, R., Ghafari, S., & Khosravi, S. (2022). The impact of using performing arts in linking children of kashan city with reading and studing. *Digital and Smart Libraries Researches*, 11(1), 1-18.

ABSTRACT

This research deals with the impact of Using Digital dramatic art in linking children to reading and reading. the research is an applied and semi - experimental approach. the population of the study includes preschool children as well as the rest of public libraries in kashan and the sampling has been done purposefully using a multi - stage cluster. the sample size was calculated according to the size of the children in the amir kabir public library. three groups were tested by pre - test, post - test and post - test. to analyze and prepare results, multivariate analysis of covariance (manova) and repeated measure anova were used. in all three groups (dramatic storytelling, screening and film screenings), motivation and interest in the study were tested in the pre - test and one month later. the results of manova and repeated measure analysis of variance (manova) showed that effectiveness in storytelling was more than effectiveness in reading and seeing films. the mean difference of motivation for children between 7 and 10 years shows a dramatic increase in motivation through Qissa Khwani and film screenings; the results showed that children between 7 and 10 years have a tendency to study drama and show that all three methods of storytelling, reading and film screenings would be an effective way to increase the motivation and interest of children between 7 and 11, although storytelling method has more effect. A total of all three children interested children in the library, so children who attend dramatic storytelling digital sessions, books and film screenings are more interested in the library and study.

KEY WORDS

Performance, Dramatic Art, Reading, Studing, Link, Representation, Digital.

© 2023, by the author(s). Published by Payame Noor University, Tehran, Iran.

This is an open access article under the CC BY 4.0 license <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

<https://lib.journals.pnu.ac.ir>

«مقاله پژوهشی»

تأثیر استفاده از منابع اطلاعاتی دیجیتال هنرهای نمایشی در پیوند دادن کودکان شهرستان کاشان با مطالعه و کتابخوانی

رجب اکبرزاده^{۱*}، سعید غفاری^۲، سعید خسروی^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر منابع اطلاعاتی دیجیتال هنرهای نمایشی در پیوند دادن کودکان به مطالعه و کتابخوانی است. پژوهش از نوع کاربردی و از رویکرد نیمه آزمایشی استفاده کرده است. جامعه آماری پژوهش شامل کودکان ۷ تا ۱۰ سال کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان است و نمونه‌گیری به صورت هدفمند با استفاده از خوشه‌ای چندمرحله‌ای و همگن انجام گردیده است. حجم نمونه آماری با توجه به حجم کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه عمومی امیرکبیر ۳۰ نفر است. در سه گروه ۱۰ نفری با روش پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری انجام شده است. جهت تجزیه و تحلیل و آماده‌سازی از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری (مانکوا) و تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر استفاده شده است. یافته پژوهش نشان داد که اثربخشی در قصه‌گویی نمایشی بیشتر از اثربخشی در کتابخوانی و دیدن فیلم است. میانگین نمره انگیزش در گروه قصه‌گویی نمایشی ۴۳۳/۴، در گروه کتابخوانی ۲/۹۳ و در گروه نمایش فیلم ۲/۷۵ می‌باشد که تفاوت معنادار افزایش انگیزه از طریق قصه‌خوانی نسبت به کتابخوانی و نمایش فیلم را نشان می‌دهد؛ بنابراین یافته‌ها نشان داد که کودکان بین ۷ تا ۱۰ سال به قصه‌گویی نمایشی گرایش و تمایل بیشتری دارند، در واقع قصه‌گویی نمایشی دیجیتال برای کودکان بین ۷ تا ۱۰ سال نوعی سرگرمی و تشویق به مطالعه می‌باشد. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که هر سه روش دیجیتال قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم می‌توانند روش‌های مؤثری برای افزایش انگیزش و علاقه‌مندی کودکان ۷ تا ۱۱ سال به مطالعه باشند، اگرچه روش قصه‌گویی، اثربخشی بیشتری دارد. در مجموع هر سه روش برای کودکان موجب علاقه‌مند نمودن کودک به کتابخانه می‌شود به همین دلیل کودکانی که در جلسات دیجیتال قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم حضور می‌یابند بیشتر به کتابخانه و مطالعه علاقه پیدا می‌کنند.

واژه‌های کلیدی

نمایش، هنر نمایشی، مطالعه، کتابخوانی، پیوند، قصه‌گویی نمایشی، دیجیتال.

^۱ استادیار، گروه الهیات، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
^۲ دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
^۳ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: رجب اکبرزاده

رایانامه: r-akbarzadeh@pnu.ac.ir

اکبرزاده، رجب؛ غفاری، سعید و خسروی، سعید (۲۰۲۲). تأثیر استفاده از منابع اطلاعاتی دیجیتال هنرهای نمایشی در پیوند دادن کودکان شهرستان کاشان با مطالعه و کتابخوانی. پژوهش‌های کتابخانه‌های دیجیتال و هوشمند، ۱۸-۱، ۱۱-۱۱.

مقدمه

با ایجاد علاقه در افراد، آن‌ها را در خلق تصاویر ذهنی و داشتن تفکری پویا یاری می‌نماید. از طریق داستان‌ها، وقایع و مفاهیم مرتبط باهم در چهارچوبی قرار می‌گیرند که به درک بهتر و یادآوری مطالعات آینده می‌انجامد (یاسانی، داوری، آقائی و طرقي، ۱۳۹۴).

کتابخوانی در سنین کودکی در حقیقت قلب تپنده موفقیت تحصیلی است. کتابخوانی باعث می‌شود که خواننده در هنگام مواجهه با مسائل روزمره زندگی راحت‌تر از رویکرد حل مسئله بهره‌جوید و موفقیت‌های بیشتری در موضوعات آموزشی به دست آورد. پژوهش‌های سی سال گذشته نشان داده است که ایجاد علاقه به مطالعه در کودکان به رشد اجتماعی و احساسی‌شان منجر خواهد شد و آن‌ها را در بزرگسالی از ۸۰ درصد آسیب‌های اجتماعی دور خواهد کرد (شجاع الساداتی و سیفی، ۱۳۹۳). امروزه با پیشرفت فناوری، تفریحات کودکان نسبت به تفریحات کودکان چند دهه قبل تغییرات بسیار زیادی داشته است. اکثر کودکان به‌جای بازی با دوستانشان، مشغول بازی‌های رایانه‌ای و دیدن برنامه کودک‌اند. پدر و مادرها نیز به علت مشغله کاری ترجیح می‌دهند که کودکان مشغول دیدن برنامه کودک باشد تا اینکه مزاحم کار آن‌ها شود. یکی از این تفریحات که علاوه بر جنبه سرگرمی، تأثیر آموزشی و تربیتی نیز بر کودکان دارد، تماشای برنامه کودک است. پویانمایی (انیمیشن) یا کارتن (کارتون) نمایش سریع و متوالی تصاویری از اثر هنری دوبعدی، یا موقعیت‌های مدل‌های واقعی، برای ایجاد توهم حرکت است. حرکت روان تصاویر متحرک در پویانمایی‌ها، ناشی از یک خطای دید است که به دلیل پدیده ماندگاری تصاویر پدید می‌آید. رایج‌ترین روش برای نمایش زنده نگار، سینما یا ویدئو است (حاجی زین‌العابدینی، بازوکی، باغستانی تجلی، ۱۳۹۵). با توجه به جنبه تربیتی و آموزشی قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم، می‌توان از آن‌ها به‌عنوان وسایل باارزشی در علاقه‌مند کردن کودکان به کتابخانه بهره جست؛ اما متأسفانه در کتابخانه‌های عمومی به این دسته خدمات توجه زیادی نمی‌شود و جذب مخاطبان کودک به کتابخانه و افزایش سطح مطالعه برای این گروه سنی در سطحی پایین است و نیاز به برنامه‌ریزی برای جذب مخاطب دارد لذا با وجود این که پژوهش‌های زیادی در مورد تأثیر قصه‌گویی نمایشی بر میزان علاقه و یادگیری کودکان به مطالعه انجام گرفته، هنوز خلأ پژوهشی ناشی از تأثیر این دسته از خدمات جانبی در کتابخانه‌های عمومی که می‌تواند در ایجاد انگیزه کودکان به مطالعه مؤثر باشد احساس می‌شود. گسترش فرهنگ مطالعه و کتابخوانی یکی از شاخص‌های رشد و

کودکی اولین و مهم‌ترین دوره زندگی آدمی است. از آنجا که در این دوره ساختار شخصیتی و رفتار انسان بنیان گذاشته می‌شود، دوران کودکی را دوران سرنوشت‌ساز و مثبت دانسته‌اند. اهمیت این دوران در شکل‌گیری شخصیت، تربیت‌پذیری و کسب علم تا آنجایی است که کودکان حس کنجکاو زیادی دارند و برای پیدا کردن پاسخ سؤالات خود وابسته به منابع اطلاعاتی هستند، طبق پژوهش‌های انجام شده کودکان باید با مطالعه و کتابخوانی انس بگیرند و در اصل عادت به مطالعه باید در دوران کودکی ایجاد شود تا عشق و لذت به خواندن در روح و روان کودکان ریشه بدواند. لذا پاسخگویی به نیازهای کودکان و دسترسی به منابع و مواد خواندنی، هدف اصلی از ایجاد کتابخانه‌های کودکان است (حجازی، ۱۳۹۴: ۴۵). تقویت این اهداف در همان ابتدای کودکی موجب افزایش مطالعه و علاقه‌مندی به کتاب و کتابخانه می‌شود. امروزه کتابخانه‌ها برای ایجاد این انگیزه در کودک به گسترش خدمات جانبی پرداخته‌اند. دایره‌المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی خدمات جنبی را شامل برگزاری برنامه‌های قصه‌گویی، کتابخوانی، دوره‌های مطالعه، پرسش و پاسخ، نمایشگاه، جشن‌های سنتی و محلی، کنسرت، نمایش خیمه‌شب‌بازی، تئاتر و فیلم و نیز برپایی همایش‌ها و نشست‌ها به‌منظور علاقه‌مندی جامعه به مطالعه و کتابخانه می‌داند (لطفی، ۱۳۹۱: ۳۱۸).

قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم در کتابخانه‌های عمومی امروزه به‌عنوان مهم‌ترین خدمات جانبی موردتوجه مسئولان و خانواده‌ها قرا گرفته و یکی از راه‌های اشتیاق کودکان به مطالعه است. قصه و قصه‌گویی نمایش یاز از مهم‌ترین ابزارهایی است که می‌تواند تخیلات کودک را پرورش دهد و او را با دنیای اطراف و محیط زندگی‌اش آشنا کند. از این رو از قصه به‌عنوان پلی بین کودک و جهان اطرافش یاد می‌شود. رویدادهایی که در یک قصه اتفاق می‌افتد دارای نظم خاصی است که این توالی می‌تواند امید به آینده و معنا را در زندگی انسان به تصویر بکشد، درواقع قصه‌ها مجموعه منسجمی از امیال، آرزوها و هدف‌های یک قوم هستند و از قصه‌گویی نمایشی به‌عنوان روشی برای رشد مهارت‌های کلامی کودکان استفاده می‌شود (طهرانی، ۱۳۹۰). قصه‌گویی نمایشی همانند هر نمایش دیگری دارای یک سری ویژگی‌های خاصی است که مخاطب را به سوی خود جذب می‌کند. قصه‌گویی نمایشی روش آموزشی ویژه‌ای است که

صید یوسفی (۱۳۹۴)، در پژوهشی به بررسی تأثیر قصه‌گویی قصه‌های ایرانی بر رشد اجتماعی کودکان ۸ تا ۱۱ سال عضو کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مرکز فرهنگی هنری جوار پرداخت. در این پژوهش که ۲۸ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و در دو گروه ۱۴ نفری (آزمایش و گواه) قرار گرفتند، یافته‌ها حاکی از آن بود که قصه‌گویی نمایشی بر رشد اجتماعی کودکان تأثیر دارد.

یاسائی، داوری، آقایی و طرقتی (۱۳۹۴)، در پژوهشی به مقایسه دو روش آموزشی قصه‌گویی نمایشی و سخنرانی در یادگیری بهداشت دهان و دندان دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر یزد پرداختند. در این مطالعه که بر روی ۱۱۷ دانش‌آموز دختر مقطع ابتدایی انجام گرفت. نتایج نشان داد تأثیر روش قصه‌گویی نمایشی (روش غیرمستقیم) بر آگاهی، نگرش و عملکرد در آموزش بهداشت دهان و دندان به‌طور معناداری بیشتر از روش سخنرانی (مستقیم) است.

حاجی زین‌العابدینی، پازوکی و باغستانی تجلی (۱۳۹۵)، پژوهشی به‌منظور میزان شناخت، علاقه‌مندی و مراجعه کودکان به کتاب پس از مشاهده کارتون انجام دادند. در این پژوهش که بر روی ۲۵ نفر ۱۲ (پسر) و ۱۳ (دختر) از کودکان رده سنی ۳ تا ۶ ساله انجام گرفت نتایج نشان داد که کودکان نویسنده کتاب را نمی‌شناختند همچنین به مشخصات کتابشناختی اثر چندان توجه نمی‌کنند، غالب کودکان اول کارتون را تماشا کرده‌اند بعد سراغ کتاب آن رفته‌اند، خواندن کتاب به اقبال تماشای کارتون اضافه می‌کند و کودکان خواهان جان‌بخشی شخصیت‌های کتاب‌های داستانی بوده‌اند، کودکان در به خاطر آوری مفاهیم کتاب‌هایی که کارتون آن را تماشا نکرده‌اند نسبت به کتاب‌هایی که کارتون آن را تماشا کرده‌اند ضعیف‌تر عمل می‌کنند و تمایل کودکان برای خواندن کتابی که کارتون آن را قبلاً تماشا کرده‌اند بیشتر بوده است. در کل نتایج یافته‌ها حاکی از آن است که ساخت کارتون از روی کتاب‌ها (آثار اقتباسی) در اقبال کودک به آن‌ها مؤثر است.

رضاپور میرصالح و شاهدی (۱۳۹۶)، در پژوهشی اثربخشی آموزش هوش خالقی به شیوه قصه‌گویی بر بهبود حالت‌های خلقی و رفتارهای یادگیری دانش‌آموزان دختر دوره ابتدایی پرداخت. در این پژوهش که بر روی ۳۲ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه دوم در دو گروه (گواه و آزمایش) انجام گرفت نتایج نشان داد که همه ابعاد حالت‌های خلقی دانش‌آموزان گروه آزمایش شامل بعد هیجانی، فعالیت، اجتماع‌پذیری و کمروبی و رفتارهای یادگیری آن‌ها بعد از اجرای آزمایش به‌طور معناداری بهتر از دانش‌آموزان گروه گواه شد و این بهبود در مرحله پیگیری نیز پایدار ماند.

باندگی هر کشوری محسوب می‌شود که دستیابی به آن از جمله اهداف کتابخانه‌ها نیز هست. همواره در گزارش‌های آماری به میزان پایین مطالعه در میان مردم و فقر مطالعاتی اشاره شده است که یکی از علل اصلی آن بی‌توجهی به ایجاد انگیزه مطالعاتی است (کاکي، جمالی مهمونی و مکتبی‌فرد، ۱۳۹۲).

ضرورت این پژوهش از آن جهت حایز اهمیت است که ارایه این‌گونه خدمات دیجیتال در کتابخانه‌های عمومی می‌تواند تأثیرات مثبتی بر انگیزش و علاقه‌مند کردن کودکان به کتابخانه داشته باشد؛ کودکان با این‌گونه امکانات بیشتر به محیط کتابخانه علاقه‌مند خواهند شد و انگیزه برای مطالعه بیشتر در آن‌ها ایجاد می‌شود. لذا این پژوهش درصدد پاسخ به این سؤال است که آموزش به کدامیک از شیوه‌های دیجیتالی از جمله قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم برافزایش میزان انگیزش و علاقه‌مندی کودکان ۷ تا ۱۰ سال به کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر بیشتری دارد؟

پیشینه‌های پژوهش

گودرزی، مکوند حسینی، محمدرضایی و اکبری (۱۳۹۳)، در پژوهشی به اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی به روش قصه‌گویی نمایشی تر و میزان کمروبی دانش‌آموزان پرداختند. در این پژوهش ۳۹ نفر از کودکان دبستانی پایه پنجم داوطلبانه انتخاب و در دو گروه (آزمایش و کنترل) قرار گرفتند. نتایج نشان داد که بین دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد. بر اساس نتایج حاصله می‌توان گفت آموزش مهارت‌های زندگی به روش قصه‌گویی نمایشی اثرات مثبت و مفیدی بر کاهش کمروبی کودکان دارد و می‌تواند به‌عنوان یک روش مناسب برای کاهش کمروبی مورد استفاده قرار گیرد.

مسعودی، حسینی، میرزایی، شهرکی‌پور و حسینی (۱۳۹۴)، در پژوهشی به مقایسه تأثیر آموزش به دو روش کتابچه و کلیپ کارتونی بر رفتارهای پیشگیری از اثرات زیان‌بار اشعه آفتاب در دانش‌آموزان پسر شهر زاهدان پرداختند؛ که جامعه آماری آن‌ها شامل ۲۰۰ دانش‌آموز پسر پایه ششم ابتدایی بود که به شکل خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شده بودند به دو گروه آموزشی (کتابچه آموزشی و نمایش کلیپ کارتونی) تقسیم شدند. نتایج حاکی از آن بود که بین دو گروه از لحاظ آماری تفاوت معناداری وجود دارد و آموزش از طریق نمایش فیلم و انیمیشن مؤثرتر و برانگیزندگی بیشتری نسبت به کتابچه دارد. با توجه به نتایج لازم است که برنامه‌های آموزشی متناسب با سن و ترجیحاً روش‌های آموزشی محرک، پویا و جذاب برای دانش‌آموزان تدوین شود.

و کنترل) شرکت کردند. در نتیجه، یافته‌ها نشان‌دهنده بهبود قابل‌توجهی در ظرفیت حافظه بصری و مهارت نوشتن دانش‌آموزان در هر دو گروه آزمایش و کنترل بود و نمرات متوسط افزایش در گروه آزمایش بیشتر بود. یافته‌های بیشتر نشان داد که داستان دیجیتالی تفاوت‌های قابل‌توجهی در مهارت‌های نوشتن دانش‌آموزان ایجاد می‌کند. با این حال، اختلاف آماری معناداری بین گروه‌ها مشاهده نشد، هر چند میانگین نمرات ضریب افزایش دانش‌آموزان گروه آزمایش از لحاظ ظرفیت حافظه بصری بیشتر بود.

کوتلوک و کواکایا^۴ (۲۰۱۷)، در مطالعه‌ای، به بررسی تأثیر قصه‌گویی نمایشی دیجیتالی بر پیشرفت تحصیلی، نگرش نسبت به فیزیک و ادراک خودآموزی از دانش‌آموزان دبیرستان پرداختند. در این مطالعه ۶۴ دانش‌آموز در دو گروه ۳۲ نفری (آزمایش و کنترل) مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین شرکت‌کنندگان در گروه آزمایش و شرکت‌کنندگان در گروه کنترل از لحاظ دستاوردهای فیزیکی تفاوت معناداری وجود دارد و شرکت‌کنندگان در گروه آزمایش عملکرد بهتری داشته‌اند. در حالی که در گروه کنترل، ادراک‌ها و نگرش‌های خودکارآمدی دانشجویان نسبت به فیزیک کاهش یافت، در گروه آزمایش هیچ تفاوتی مشاهده نشد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر کاربردی و از روش نیمه آزمایشی می‌باشد؛ زیرا به توصیف فعالیت‌های انگیزشی مطالعه در مراکز فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهر کاشان می‌پردازد. پیمایش یکی از روش‌های تحقیق اجتماعی است که در آن اعضای جامعه آماری به پرسش‌هایی در مورد موضوع مورد مطالعه محقق، پاسخ می‌دهند و سپس آن‌ها این کار را یا از طریق پرکردن "پرسشنامه‌ای" که در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد که این پرسشنامه ۲۴ سؤال بوده است، و یا شفاهاً از طریق "مصاحبه" انجام می‌دهند. برای تعیین روایی ابزار اندازه‌گیری ابتدا سه پرسشنامه بین سه تن از مربیان کانون توزیع گردید و ابهامات آن‌ها درباره سؤال‌ها مشخص شد. بدین ترتیب، تعدادی از سؤال‌ها حذف و تعدادی دیگر جایگزین شد و در نهایت، پس از شفاف شدن و رفع ابهامات، برای تأیید نهایی پرسشنامه تهیه شده، از نظر استاد راهنما و استاد مشاور و مشاور آماری استفاده شد که بعد از انجام اصلاحات و تغییر برخی سؤال‌ها پرسشنامه اصلی تهیه و توزیع گردید. ابزار آزمون طرح پس‌آزمون با یک گروه بوده که ابتدا یک گروه از

راندرخورا، بحرانی و گودرزی (۱۳۹۶)، در پژوهشی به مقایسه دو روش آموزش سخنرانی و چندرسانه‌ای بر رفتار بهداشتی دهان و دندان دانش‌آموزان شهر تهران پرداختند. در این پژوهش که بر روی ۹۰ دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی مدارس منطقه ۱۴ تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ انجام شد. نتایج نشان داد که در گروه سخنرانی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد با فاصله و یک ماه بعد از مداخله افزایش یافت اما از لحاظ آماری معنادار نبود؛ اما در گروه چندرسانه‌ای با فاصله بعد از مداخله میزان آگاهی، نگرش و عملکرد افزایش یافت که از لحاظ آماری نیز معنادار بود. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که نه تنها آموزش در ارتقای رفتار بهداشت دهان و دندان مؤثر هست، بلکه نوع آموزش در ارتقای آن نقش بسزایی دارد. به طوری که در همه مراحل روش آموزشی چندرسانه‌ای از روش سخنرانی مؤثرتر بود.

رزمی، پورعلی و نوزاد^۱ (۲۰۱۴) در پژوهشی به تأثیر استفاده از ابزارهای مبتنی بر کامپیوتر (قصه‌گویی نمایشی دیجیتالی) بر بهبود مهارت‌های روایت فراگیران پرداختند. این مطالعه بر روی ۶۰ دانش‌آموز در دو گروه انجام شد. نتایج نشان داد که با استفاده از فنون گفتاری دیجیتالی، مهارت‌های شفاهی دانش‌آموزان بهبود می‌یابد و این روش می‌تواند به عنوان یک ابزار ضروری در یادگیری و تدریس زبان خارجی در نظر گرفته شود و جایگزین مناسبی برای سایر روش‌های سنتی باشد. در پژوهش دیگر راس رابین، ییلدیریم و یوکسلارسلان^۲ (۲۰۱۶) به روش تدریس با استفاده از قصه‌گویی نمایشی دیجیتالی توسط معلمان ابتدایی در کلاس درس را مورد بررسی قرار دادند و به تعیین چالش‌ها و موفقیت‌هایی پیشرو در این روند پرداختند. داده‌های این پژوهش از پنج کلاس مهدکودک (هر کدام با ۲۰ دانش‌آموز و یک معلم) جمع‌آوری شده است که هر کدام شامل حدود ۲۰ دانش‌آموز و یک معلم بود. نتایج نشان داد که قصه‌گویی نمایشی دیجیتالی باعث افزایش یادگیری می‌شود. همچنین نتایج نشان داد که تأکید بر نکات خاص ممکن است معلمان، والدین، محققان آموزشی و سیاست‌گذاران آموزش را در استفاده از ابزارهای فن در محیط یادگیری کودکان کمک کند. پژوهشی که ساریکا و یوزبول^۳ (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای تعیین تأثیر قصه‌گویی نمایشی دیجیتالی بر ظرفیت حافظه بصری و مهارت‌های نوشتن دانش‌آموزان پرداختند. در این مطالعه ۵۹ نفر از دانش‌آموزان ابتدایی (در دو گروه آزمایش

1. Razmi, Pourali & Nozad
2. Ross Robin, Yildirim & Yuksel-Arslan
3. Çıralı Sarıca & Usluel

توصیف و در ادامه، نتایج آزمون‌های آماری ارائه و به فرضیه و پرسش پژوهش پرداخته می‌شود و از نرم‌افزار SPSS استفاده خواهد شد.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی (شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش)

در جدول ۱، میانگین، انحراف معیار، کمینه و بیشینه متغیر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه با استفاده از شیوه‌های مختلف آموزش در مراحل مختلف اجرا گزارش شده است.

آزمودنی‌ها در معرض متغیر مستقل قرار داده شده و سپس تأثیر این متغیر بر متغیر وابسته اندازه‌گیری شد جامعه آماری پژوهش حاضر عبارت از کلیه کودکان ۷ تا ۱۰ ساله عضو کتابخانه‌های عمومی امیرکبیر شهر کاشان می‌باشد. این کتابخانه در زمان اجرای پژوهش در مجموع دارای ۴۰۰ عضو کودک بوده که از این تعداد ۱۲۰ نفر در گروه سنی ۷ تا ۱۰ سال قرار داشتند. از این میان ۳۰ نفر به‌عنوان جامعه نمونه به شکل هدفمند انتخاب شده و دلیل انتخاب به جهت کیفی بودن و تصمیم‌گیری چند معیاره بوده و به ۳ گروه تقسیم شدند. نخست نمونه پژوهش و داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش

جدول ۱. آمارهای توصیفی متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در گروه‌های مختلف به تفکیک مرحله

گروه	مرحله	تعداد	انحراف معیار \pm میانگین	مینیمم	ماکسیمم
پیش‌آزمون	پیش‌آزمون	۱۰	۱/۸۰ \pm ۰/۴۲۲	۱/۵	۴/۵۰
	پس‌آزمون	۱۰	۴/۴۱ \pm ۰/۲۹۱	۳/۸۹	۴/۷۶
	پیگیری	۱۰	۳/۸۷ \pm ۰/۳۸۹	۳/۲۵	۴/۵۰
	کل	۳۰	۱/۲۲۶ \pm ۴۳۰/۳	۱/۵۰	۴/۷۶
	پیش‌آزمون	۱۰	۲/۰۰ \pm ۰/۴۰۸	۱/۵۰	۲/۵۰
	پس‌آزمون	۱۰	۳/۸۴ \pm ۰/۵۶۴	۳/۰۰	۴/۵۰
پس‌آزمون	پیگیری	۱۰	۲/۹۵ \pm ۰/۴۳۷	۲/۰۰	۳/۵۰
	کل	۳۰	۰/۸۹۰ \pm ۹۲۹/۲	۱/۵۰	۴/۵۰
	پیش‌آزمون	۱۰	۱/۹۰ \pm ۰/۵۶۸	۱/۰۰	۳/۰۰
	پس‌آزمون	۱۰	۳/۶۱ \pm ۰/۳۹۶	۳/۰۰	۴/۱۰
	پیگیری	۱۰	۲/۷۳ \pm ۰/۴۳۸	۲/۰۰	۳/۲۵
	کل	۳۰	۸۴۵/۰ \pm ۷۴۶/۲	۱/۰۰	۴/۱۰

فرضیه اول: بین اثربخشی آموزش دیجیتال به شیوه قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تفاوت معناداری وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری (مانکوا^۵) استفاده شده است. تحلیل کوواریانس^۶ چند متغیری دارای چندین پیش‌فرض است که عدم بررسی این مفروضات منجر به نتایجی غیر روا می‌شود. اولین پیش‌فرض‌ها، نرمال بودن متغیر وابسته (انگیزش) هست. جهت بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است؛ که نتایج در جدول ۲، گزارش شده است.

همان‌طور که در جدول ۱، مشاهده می‌شود میانگین میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در گروه قصه‌گویی نمایشی در بازه $۳/۳۴۰ \pm ۱/۲۲۶$ ، در گروه کتابخوانی در بازه $۲/۹۲۹ \pm ۰/۸۹۰$ و در گروه نمایش فیلم در بازه $۲/۷۴۶ \pm ۰/۸۴۵$ قرار گرفته است.

آزمون فرضیه‌های پژوهش

با توجه به اینکه مطالعه حاضر از نوع نیمه آزمایشی بوده و دارای یک عامل بین گروهی (گروه قصه‌گویی نمایشی ۳۰ ساعت، کتابخوانی ۳۰ ساعت و نمایش فیلم ۲۰ ساعت) است و چون افراد موجود در هر یک از گروه‌ها در متغیر وابسته در سه مرحله اندازه‌گیری شده‌اند، لذا طرح حاضر از نوع طرح یک متغیره سه‌گانه است. برای بررسی نتایج و پاسخگویی به فرضیه‌های پژوهش از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری (مانکوا) و تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر دو عاملی با یک متغیر درون گروهی مرحله (سه بار اندازه‌گیری پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری) و یک متغیر بین گروهی (گروه قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم) استفاده شد.

5. Mankwa
6. Covariance

جدول ۲. نتیجه آزمون کلموگروف-اسمیرنوف جهت بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه

گروه	چولگی	کشیدگی	آماره Z کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
آموزش به شیوه قصه‌گویی	۰/۱۴۶	۰/۰۵۶	۰/۱۸۶	۰/۰۵۴
آموزش به شیوه کتابخوانی	-۰/۳۲۷	-۰/۹۳۵	۰/۱۴۵	۰/۱۱۰
آموزش به شیوه نمایش فیلم	-۰/۰۵۰	-۰/۸۲۲	۰/۱۵۱	۰/۰۷۷

پیش‌فرض دوم، آزمون یکسانی واریانس خطای متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در گروه‌های مختلف است. برای بررسی مفروضه همگنی واریانس‌های خطای متغیر وابسته در گروه‌های مختلف از آزمون لوین استفاده می‌شود؛ که نتایج در جدول ۳، ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج آزمون لوین جهت بررسی برابری واریانس خطای انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در گروه‌های مختلف

گروه	آماره F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
آموزش به شیوه قصه‌گویی	۰/۱۲۹	۲	۲۷	۰/۸۷۹
آموزش به شیوه کتابخوانی	۱/۷۲۰	۲	۲۷	۰/۱۹۸
آموزش به شیوه نمایش فیلم	۱/۰۶۴	۲	۲۷	۰/۳۵۹

همان‌گونه که در جدول ۳، مشاهده می‌شود در تمام گروه‌ها شرط یکسانی واریانس خطا در سطح ۰/۰۵ برقرار است. پیش‌فرض سوم همگنی کوواریانس‌ها میان گروه‌ها است. برای بررسی مفروضه همگنی کوواریانس‌ها از آزمون

جدول ۴. نتایج آزمون ام-باکس جهت بررسی پیش‌فرض همگنی ماتریس واریانس-کوواریانس

آماره ام-باکس	آماره F	سطح معناداری
۵/۹۵۸	۰/۴۱۵	۰/۹۴۵

همان‌طور که در جدول ۴، مشاهده می‌شود مقدار سطح معناداری گزارش شده برابر با ۰/۹۴۵ و از مقدار ۰/۰۵ بزرگ‌تر شده است و این یعنی اینکه، شرط همگنی ماتریس واریانس-کوواریانس به‌خوبی رعایت شده است ($F=5/958$) و ($P < 0/05$)؛ بنابراین انجام تحلیل کوواریانس چند متغیری با مانع می‌باشد.

جدول ۵. آزمون‌های چندمتغیری

اثر	لامبدای ویلکز	آماره F	سطح معناداری
گروه	۰/۲۵۷	۸/۱۱۸	۰/۰۰

همان‌گونه که در جدول ۶، مشاهده می‌شود در متغیر افزایش انگیزش و علاقه به مطالعه تفاوت معناداری بین میانگین نمرات سه گروه (قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و فیلم آموزشی) در مرحله پیش‌آزمون وجود ندارد ($P > 0/05$) و همچنین در متغیر افزایش انگیزش و علاقه به مطالعه تفاوت معناداری بین میانگین نمرات سه گروه (F=33/464) و ($P < 0/05$) وجود دارد.

جدول ۶. نتایج تحلیل کوواریانس متغیرها با توجه به عضویت گروهی

مرحله	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	سطح معناداری
میزان انگیزش در پیش‌آزمون	۰/۲۰۰	۲	۰/۱۰۰	۰/۴۵۰	۰/۶۴۲
میزان انگیزش در پس‌آزمون	۳/۳۹۵	۲	۱/۶۹۸	۹/۰۹۳	۰/۰۰۱
میزان انگیزش در پیگیری	۱۰/۵۲۴	۲	۵/۲۶۲	۳۳/۴۶۴	۰/۰۰۰

قصه‌گویی نمایشی از میانگین متغیر انگیزش در سایر گروه‌ها بیشتر است؛ بنابراین میزان تأثیر روش قصه‌گویی دیجیتال برافزایش میزان انگیزش و علاقه کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی بیشتر از دو روش دیگر بوده است. همچنین، در هر دو مرحله پس‌آزمون و پیگیری بین روش کتابخوانی با فیلم آموزشی تفاوت معناداری وجود نداشته است.

برای بررسی الگوهای تفاوتی در متغیرهای مذکور از مقایسه‌های زوجی به روش شفه استفاده شد. نتایج به دست آمده جدول ۷، حاکی از آن است که در هر دو مرحله پس‌آزمون و پیگیری بین گروه قصه‌گویی نمایشی با گروه‌های کتابخوانی و فیلم آموزشی از لحاظ متغیر انگیزش تفاوت معناداری وجود دارد. با توجه به اینکه اختلاف میانگین‌ها مثبت شده است نشان‌دهنده این است که میانگین متغیر انگیزش در گروه

جدول ۷. مقایسات چندگانه بین گروه‌های مختلف در مراحل مختلف آزمون

مرحله اجرا	گروه (I)	گروه (J)	اختلاف میانگین (I-J)	سطح معناداری
پس‌آزمون	قصه‌گویی نمایشی	کتابخوانی	574/0	022/0
	کتابخوانی	فیلم آموزشی	799/0	001/0
	کتابخوانی	فیلم آموزشی	225/0	516/0
پیگیری	قصه‌گویی نمایشی	کتابخوانی	130/1	000/0
	کتابخوانی	فیلم آموزشی	353/1	000/0
	کتابخوانی	فیلم آموزشی	223/0	464/0

باشند (این پیش‌فرض موقع جمع‌آوری داده‌ها رعایت شده است). توزیع داده‌ها (متغیر وابسته) نرمال باشد.

جهت بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش در مراحل مختلف از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. نتایج در جدول ۸، ارائه شده است. در صورتی که توزیع داده‌ها نرمال نباشد، می‌توان از آزمون نا پارامتریک معادل آن یعنی آزمون فریدمن استفاده کرد.

فرضیه دوم: آموزش به شیوه قصه‌گویی نمایشی بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معناداری دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس با طرح اندازه‌گیری مکرر استفاده شده است. این آزمون نیز دارای چندین پیش‌فرض است که عدم بررسی این مفروضات منجر به نتایجی غیر روا می‌شود. در ادامه این پیش‌فرض‌ها بررسی خواهند شد. داده‌ها در سطح فاصله‌ای یا نسبی اندازه‌گیری شده

جدول ۸. بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش قصه‌گویی نمایشی در مراحل مختلف

متغیر	مراحل	تعداد	آماره Z کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه	پیش‌آزمون	۱۰	۰/۳۲۴	۰/۰۹۶
	پس‌آزمون	۱۰	۰/۲۲۰	۰/۱۸۵
	پیگیری	۱۰	۰/۱۹۴	۰/۲۰۰

در نتیجه به کارگیری روش‌های آماری مستلزم نرمال بودن شکل توزیع متغیرها، بلا مانع است. واریانس تفاوت بین همه ترکیب‌های مربوط به گروه‌ها (کرویت) باید یکسان باشد. برای بررسی این مفروضه آزمون کرویت ماچلی مورد استفاده قرار می‌گیرد که نتایج این آزمون در جدول ۹، گزارش شده است.

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۸، می‌توان گفت پیش‌فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله رعایت شده است زیرا سطح معناداری مربوط به آماره کلموگروف اسمیرنوف از ۰/۰۵ بزرگ‌تر شده است بنابراین فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله در سطح خطای ۰/۰۵ برقرار است.

جدول ۹. نتایج آزمون کرویت ماچلی متغیر انگیزش

متغیر	آماره W ماچلی	مجذور خی	درجه آزا	سطح معناداری
انگیزش	۰/۹۲۷	۱/۵۸۱	۲	۰/۴۵۴

نتایج جدول ۹، نشان می‌دهد که مفروضه کرویت برای متغیر انگیزش برقرار است ($P < 0/05$)؛ بنابراین مشکلی برای استفاده از آزمون تحلیل واریانس وجود ندارد. با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های نرمال بودن و کرویت ماچلی پیش‌فرض‌های

تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برای اثرهای درون‌گروهی

جدول ۱۰. تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برای اثرهای درون‌گروهی

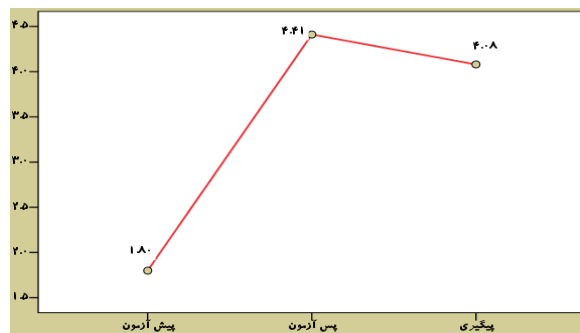
منبع اثر	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	P
مرحله	۴۰/۴۱۸	۲	۲۰/۲۰۹	۱۶۹/۱۷۵	۰/۰۰
خطا	۲/۱۵۰	۱۸	۰/۱۱۹		

نتایج ارائه شده در جدول ۱۰، حاکی از آن است که در متغیر انگیزش اثر مرحله معنادار شده است ($P > 0/05$) برای اینکه ببینیم بین کدام‌یک از مراحل باهم تفاوت معنادار وجود دارد با استفاده از آزمون تعقیبی شفه به مقایسه چندگانه بین مراحل

مختلف اجرا پرداخته شد که نتایج به دست آمده جدول ۱۱ حاکی از آن است که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد ($P > 0/05$).

جدول ۱۱. مقایسات چندگانه بین مراحل مختلف اجرا

مرحله (I)	مرحله (J)	اختلاف میانگین (I-J)	سطح معناداری
پیش‌آزمون	پس‌آزمون	-۲/۶۱۱	۰/۰۰۰
پیش‌آزمون	پیگیری	-۲/۳۹۰	۰/۰۰۰
پس‌آزمون	پیگیری	۰/۳۳۱	۰/۰۰۰

نمودار ۱. مقدار انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش قصه‌گویی در مراحل مختلف اجرا

فرضیه سوم: آموزش به شیوه کتابخوانی دیجیتال بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معناداری دارد.

برای آزمون فرضیه سوم نیز از تحلیل واریانس با طرح اندازه‌گیری مکرر استفاده شده است. در ادامه قبل از انجام آزمون پیش‌فرض‌های آن مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۲. بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش کتابخوانی در مراحل مختلف

متغیر	مراحل	تعداد	آماره Z کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
پیش‌آزمون	۱۰	۰/۲۱۱	۰/۱۹۲	
پس‌آزمون	۱۰	۰/۱۸۰	۰/۲۰۱	
پیگیری	۱۰	۰/۲۵۶	۰/۱۴۱	

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۱۲، می‌توان گفت پیش‌فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله رعایت شده است زیرا سطح معناداری مربوط به آماره کلموگروف اسمیرنوف از ۰/۰۵ بزرگ‌تر شده است.

بنابراین فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله در سطح خطای ۰/۰۵ برقرار است. در نتیجه به کارگیری روش‌های آماری مستلزم نرمال بودن شکل توزیع متغیرها، بلامانع است.

جدول ۱۳ نتایج آزمون کرویت ماچلی متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش کتابخوانی

متغیر	آماره W ماچلی	مجذور خی	درجه آزادی	سطح معناداری
انگیزش	۰/۸۳۸	۱/۴۱۳	۲	۰/۴۹۳

نتایج جدول ۱۳، نشان می‌دهد که مفروضه کرویت برای متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه برقرار است ($P < 0/05$)؛ بنابراین مشکلی برای استفاده از آزمون تحلیل واریانس وجود ندارد. با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های نرمال بودن

و کرویت ماچلی پیش‌فرض‌های تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برقرار است؛ بنابراین تحلیل‌های مربوط به اثرات بین آزمودنی‌ها مورد بررسی قرار گرفت که نتایج به دست آمده در جدول ۱۴، قابل مشاهده است:

جدول ۱۴ تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برای اثرهای درون‌گروهی

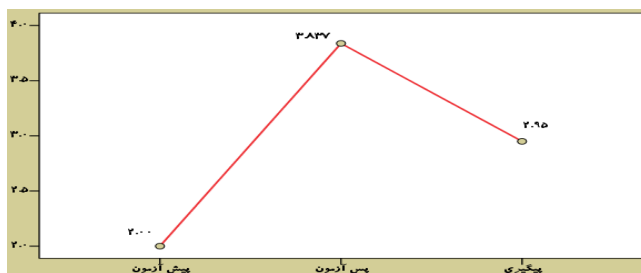
منبع اثر	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	P
مرحله	۱۶/۸۷۹	۲	۸/۴۴۰	۳۷/۵۵۱	۱/۰۰
خطا	۴/۰۴۶	۱۸	۰/۲۲۵		

نتایج ارائه شده در جدول ۱۴، حاکی از آن است که در متغیر انگیزش اثر مرحله معنادار شده است ($P > 0/05$). برای اینکه ببینیم بین کدامیک از مراحل باهم تفاوت معنادار وجود دارد با استفاده از آزمون تعقیبی شفه به مقایسات چندگانه بین مراحل

مختلف اجرا پرداختیم که نتایج به دست آمده جدول ۱۵ حاکی از آن است که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد ($P > 0/05$)

جدول ۱۵ مقایسات چندگانه بین مراحل مختلف اجرا

مرحله (I)	مرحله (J)	اختلاف میانگین (I-J)	سطح معناداری
پیش‌آزمون	پس‌آزمون	-۱/۸۳۷	۰/۰۰۰
پیش‌آزمون	پیگیری	۰/۹۵۰	۰/۰۰۵
پس‌آزمون	پیگیری	۰/۸۸۷	۰/۰۰۰

نمودار ۲ مقدار انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش کتابخوانی در مراحل مختلف اجرا

فرضیه چهارم: آموزش به شیوه نمایش فیلم دیجیتال بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معناداری دارد.

برای آزمون فرضیه چهارم نیز از تحلیل واریانس با طرح اندازه‌گیری مکرر استفاده شده است. در ادامه قبل از انجام آزمون پیش‌فرض‌های آن مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۶ بررسی نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش نمایش فیلم در مراحل مختلف

متغیر	مرحله	تعداد	آماره Z کلموگروف-اسمیرنوف	سطح معناداری
انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه	پیش‌آزمون	۱۰	۰/۲۶۴	۰/۰۵۷
	پس‌آزمون	۱۰	۰/۲۳۶	۰/۱۲۰
	پیگیری	۱۰	۰/۲۵۴	۰/۰۶۸

بنابراین فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله در سطح خطای ۰/۰۵ برقرار است. در نتیجه به کارگیری روش‌های آماری مستلزم نرمال بودن شکل توزیع متغیرها، بلامانع است.

با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۱۶ می‌توان گفت پیش‌فرض نرمال بودن متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در هر سه مرحله رعایت شده است زیرا سطح معناداری مربوط به آماره کلموگروف-اسمیرنوف از ۰/۰۵ بزرگ‌تر شده است

جدول ۱۷. نتایج آزمون کرویت ماچلی متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش نمایش فیلم

متغیر	آماره W ماچلی	مجذور خی	درجه آزادی	سطح معناداری
انگیزش	۰/۹۳۸	۱/۲۰۱	۲	۰/۴۹۹

با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های نرمال بودن و کرویت ماچلی پیش فرض‌های تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برقرار است؛ بنابراین تحلیل‌های مربوط به اثرات بین آزمودنی‌ها مورد بررسی قرار گرفت که نتایج به دست آمده در جدول ۴-۱۸، قابل مشاهده است:

نتایج جدول ۱۷، نشان می‌دهد که مفروضه کرویت برای متغیر انگیزش برقرار است ($P < 0/05$). بنابراین مشکلی برای استفاده از آزمون تحلیل واریانس وجود ندارد.

جدول ۱۸. تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر برای اثرهای درون گروهی

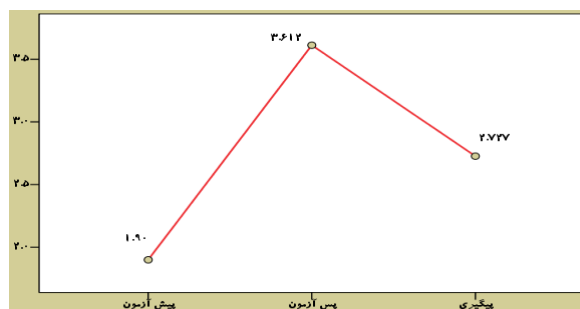
منبع اثر	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	P
مرحله	۱۴/۶۶۰	۲	۷/۳۳۰	۵۷/۲۴۴	۰/۰۰
خطا	۲/۳۰۵	۱۸	۰/۱۲۸		

به مقایسه چندگانه بین مراحل مختلف اجرا پرداخته شد که نتایج به دست آمده جدول ۱۹ حاکی از آن است که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد ($P > 0/05$).

نتایج ارائه شده در جدول ۱۸، حاکی از آن است که در متغیر انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه اثر مرحله معنادار شده است ($P > 0/05$). برای اینکه مشخص شود بین کدامیک از مراحل باهم تفاوت معنادار وجود دارد با استفاده از آزمون تعقیبی شفه

جدول ۱۹. مقایسات چندگانه بین مراحل مختلف اجرا

مرحله (I)	مرحله (J)	اختلاف میانگین (I-J)	سطح معناداری
پس‌آزمون	پس‌آزمون	-۱/۷۱۲	۰/۰۰۰
پیش‌آزمون	پیگیری	-۰/۸۲۷	۰/۰۰۰
پس‌آزمون	پیگیری	۰/۸۸۵	۰/۰۰۰

نمودار ۳. مقدار انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه به روش نمایش فیلم در مراحل مختلف اجرا

بحث و نتیجه‌گیری

شناخت اثربخشی شیوه‌های متنوع آموزشی، می‌تواند به بررسی سایر عوامل مؤثر بر یادگیری کمک کرده و نتایج آن در برنامه‌ریزی‌های آموزشی آتی مورد توجه قرار گیرد. از این‌رو در مطالعه حاضر سه شیوه آموزشی دیجیتال قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم به‌عنوان روش‌های کارآمد از نظر تأثیرگذاری بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۹۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان مورد مقایسه قرار گرفت.

نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که در مرحله پیش‌آزمون بین سه شیوه دیجیتال قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم از لحاظ میزان انگیزش و علاقه‌مندی کودکان به مطالعه تفاوت معناداری مشاهده نشد؛ اما در مرحله پس‌آزمون و پیگیری بین شیوه قصه‌گویی نمایشی با کتابخوانی و نمایش فیلم از لحاظ میزان انگیزش و علاقه‌مندی کودکان به مطالعه تفاوت معناداری مشاهده شد و میزان تأثیر شیوه قصه‌گویی نمایشی دیجیتال بیشتر از دو شیوه دیگر بود. این نتیجه، از پژوهش‌هایی که روش قصه‌گویی نمایشی دیجیتال را به‌عنوان یکی از شیوه‌های مؤثر در آموزش کودکان معرفی کرده‌اند (نیک‌منش و کاظمی، ۱۳۸۹؛ ابارشی و تیموری، ۱۳۹۲؛ رادبخش، محمدیفر و کیان ارثی، ۱۳۹۲؛ علیزاده، کرد نوقایی، نظری، ۱۳۹۳؛ گودرزی، مکوند حسینی، محمدرضایی و اکبری، ۱۳۹۳) حمایت می‌کند. همچنین نتیجه این پژوهش با نتیجه مطالعات راس رابین، بیلدیریم و یوکسلرسلان (۲۰۱۶)، ساریکا و یوزیول (۲۰۱۶) و کوتلوک و کوکاکایا (۲۰۱۷) همخوانی دارد. به نظر می‌رسد علت همسو بودن نتایج این مطالعه با مطالعات فوق، علاقه بیش از حد کودکان به شنیدن قصه، نمایش فیلم و کتابخوانی باشد. بهره‌گیری از هنر قصه‌گویی نمایشی دیجیتال می‌تواند یک ارتباط دوجانبه و متقابل بین قصه‌گو و شنونده باشد که قصه‌گو با بهره‌گیری از فنون قصه‌گویی نمایشی و با تحریک قوه تخیل مخاطبان خویش و تأثیر متقابل، پیام خویش را به شکل جدیدتری به شنندگان انتقال می‌دهد. همچنین سهیم کردن کودکان در فرآوردهای تخیلی انسان که در طول تاریخ و در قالب قصه‌گویی نمایشی تبلور یافته و به گوهرهای یگانه فرهنگی بدل شده است، در پرورش خلاقیت کودکان و افزایش انگیزه و علاقه آن‌ها به کنجکاوی و مطالعه بیشتر بسیار مؤثر است. یکی از علل اساسی این امر آن است که قصه‌ها محصول ذهنیت جمع هستند و آن‌ها به صورت شفاهی خلق و نقل می‌شوند و کودکان در هر بار شنیدن و بازگویی می‌توانند متناسب با نیازهای خودشان در آن‌ها تغییر به وجود آورند و آرمان‌ها، آرزوها و

اندیشه‌های خود را در قالب قصه‌ها بیان کنند و امید به تغییر و تحول داشته باشند و به دنبال قصه‌های بیشتر، به مطالعه کتاب‌های مختلف بپردازند. علت دیگر افزایش انگیزش و علاقه‌مندی این است که قصه‌گویی نمایشی موانع سکون فکری و روان‌شناختی را از پیش پای افراد برمی‌دارد و حل مسائل را با روندی لذت‌بخش و سرگرم‌کننده به پیش می‌برد.

همچنین پژوهش‌ها نشان داده است که کودکانی که در جلسات قصه‌گویی نمایشی حضور داشته‌اند در یافتن راه‌حل‌های اصیل و جدید برای مسائل موفق‌تر هستند و زمانی که کودکان در معرض آموزش روش‌های افزایش انگیزش قرار می‌گیرند، قصه‌گویی نمایشی را به روش‌های دیگر ترجیح می‌دهند. قصه‌گویی نمایشی نوعی بحث و برون‌ریزی افکار و اندیشه‌ها می‌باشد و همچنان که در این پژوهش و پژوهش‌های گذشته خاطر نشان شده است از راه گفتن کلیدواژه‌هایی برای قصه‌گویی نمایشی و یا تمام کردن یک قصه ناتمام دانش‌آموزان به کنکاش ذهنی می‌پرداختند و هر دانش‌آموز رؤیایا و اندیشه‌های خود را به صورت عملیاتی درآورده و بازخورد می‌گرفتند و علاوه بر آن هر دانش‌آموز با شنیدن داستان‌ها و قصه‌های ساخته شده توسط همکلاسی‌های خود شیوه‌های تفکر بدیع و جالب‌تر از تفکر خود را می‌آموزد. به‌علاوه با ساخته‌شدن داستان و قصه و بیان آن بازخوردهای راهبردی و هموارکننده مسیر تفکر از طرف پژوهشگر به آن‌ها داده می‌شد (گودرزی، مکوندحسینی، محمدرضایی و اکبری، ۱۳۹۳). نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها حاکی از آن بود که شیوه قصه‌گویی نمایشی بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معنادار دارد.

نتایج نشان داد که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد. این یافته با یافته‌های اسکات ماوس (۲۰۱۰)، کندرادراوون (۲۰۱۱)، پلوسکی (۲۰۱۱)، آدینا شمیز، افر کوراتو و فال (۲۰۱۲)، اسپنسر، کاجیان، پترسن و بلیک (۲۰۱۴)، همایی، کجیاف و سیادت (۱۳۸۸) و نیک‌منش و کاظمی (۱۳۸۹) که از قصه در موارد مختلف استفاده کرده‌اند، همخوانی دارد. علت همسو بودن نتایج این مطالعه با مطالعات فوق، می‌تواند نمونه انتخاب شده باشد زیرا کلیه مطالعات فوق روی قشری از افراد انجام گرفته است که گوش دادن به قصه برای آن‌ها خیلی جذاب است. برای مثال در پژوهش آبما^۱ (۲۰۰۳) از قصه‌گویی نمایشی به‌عنوان یک راهبرد قابل‌قبول برای آموزش

کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معنادار دارد. نتایج نشان داد که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد. عادت به مطالعه در بین افراد جامعه یکی از معیارهای توسعه فرهنگی است. اصولاً هدف بالقوه از تشویق به مطالعه و ایجاد انگیزه کتابخوانی، پرورش و رشد دادن خلاقیت، ابتکار و تفکر انسانی است. درباره اهمیت مطالعه و کتابخوانی بررسی‌های مختلفی انجام شده است. یک نمونه بررسی نشان داد که افراد کتابخوان و اهل مطالعه، در مقایسه با افرادی که مطالعه نمی‌کنند دارای حس مسئولیت‌پذیری و مشارکت بیشتری هستند و در کارهای گروهی و اجتماعی فعالیت بیشتری دارند (همانی و اشرفی‌ریزی، ۱۳۹۲).

اگر به مسئله ایجاد انگیزه مطالعه در بین کودکان و نوجوانان با دید علمی و منتقدانه نگاه کنیم، درمی‌یابیم که چنین کاری چندان هم درازمدت و غیرمنتظره نیست. فقط کمی همت، بازبینی، بررسی و تجدیدنظر، تغییر دیدگاه و "احساس مسئولیت" لازم است. این‌گونه مسائل هرچه بیشتر بررسی شوند و به تبع آن تا حد ممکن اجرا گردند، نسلی کتابخوان، خالق، مبتکر، فرهنگ‌ساز و از همه مهم‌تر "خودباور" در انتظار ایران فردا خواهد بود. لذا باید دنبال روش‌های ترویج و اشاعه فرهنگ مطالعه بین آحاد جامعه بگردیم و روش‌های نوینی را که با خصوصیات نسل کنونی و مقتضیات زمانی ما مطابقت داشته باشد مورد شناسایی قرار دهیم. اگرچه، در جستجوهای انجام شده مطالعه‌ای مبنی بر تأثیر آموزش به شیوه کتابخوانی بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان یافت نشد، اما مطالعه‌ای که نتایج مغایری داشته باشد نیز وجود نداشت. شایان ذکر است که مطابق جستجوهای انجام شده در پایگاه‌های اطلاعاتی، به نظر می‌رسد مطالعه حاضر نخستین گزارش از تأثیر آموزش به شیوه کتابخوانی بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان است. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها حاکی از آن بود که شیوه نمایش فیلم بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در کودکان ۷ تا ۱۰ سال عضو کتابخانه‌های عمومی شهر کاشان تأثیر معنادار دارد.

نتایج نشان داد که بین مراحل پیش‌آزمون با پس‌آزمون، پیش‌آزمون با پیگیری و پس‌آزمون با پیگیری تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج به دست آمده در این مطالعه با نتیجه مطالعات احمدی و نورانی (۱۳۸۰)، میرکریمی، اربابی و انصاری مقدم (۱۳۹۰)، محمدخواه، امین شکروی، فقیه‌زاده، بابایی، کاظم بیگی و مقصودی (۱۳۹۱) مسعودی، حسینی، میرزایی،

یاد می‌شود زیرا در این آموزش‌ها، عدم قضاوت و همچنین به اشتراک گذاشتن داوطلبانه موضوعات مطرح است. از سوی دیگر پژوهش‌ها نشان داده است که آموزش مهارت‌های زندگی به شیوه قصه‌گویی باعث ترویج و بحث و تبادل نظر در بین افراد می‌شود (گودرزی، مکوندحسینی، محمدرضایی و اکبری، ۱۳۹۳).

همچنین قصه‌گویی بر بهبود مهارت روایت کودکان، بهبود ظرفیت حافظه بصری، بهبود مهارت‌های اجتماعی و افزایش رشد اجتماعی کودکان تأثیر بسزایی خواهد داشت. اگر قصه توسط فردی گفته شود که محبوب بچه‌ها است مانند بازیگران یا ورزشکاران معروف و محبوب قطعاً تأثیر بیشتری خواهد داشت. در تبیین این یافته می‌توان گفت که استفاده از استعاره‌ها، قصه‌ها و قصه‌گویی به‌عنوان شیوه‌های درمانی و آموزشی پدیده‌های سنتی است داستان‌ها سیستم عقاید و نگرش‌های جدیدی به ما می‌آموزند. هدف اصلی درمان شناختی، تغییر سیستم عقاید فرد (باورهای فرد) به منظور تغییر واقعیت وی است.

یالوم^۱ (۱۹۷۵) بیان می‌کند که مهم‌ترین نقشی که قصه یا تمثیل در درمان ایفا می‌کند، همگانی و جهانی جلوه دادن مشکلاتی است که مراجع با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کند. بنابراین مراجع احساس نمی‌کند که تنهاست و مشکلش خاص، منحصر به فرد و غیرقابل حل است قصه‌گویی نمایشی طرح موضوعات بحث‌برانگیز در جلسات بحث گروهی سطح علاقه و در نتیجه میزان مشارکت یادگیرندگان در فعالیت گروهی را افزایش می‌دهد و محیط یادگیری و پرورش فکری کودکان را از حالت خشک و آمرانه و معلم محوری جدا کرده و مولد تفکر خالق می‌شود. همچنین برای آن‌ها رؤیاسازی یک نیاز ذاتی محسوب می‌شود و نقش تقویت درونی را برای او ایفا می‌کند.

قصه‌گویی نمایشی یک روش فعال برای پرورش قوه تفکر و بالا بردن سطح تفکر شناختی محسوب می‌شود زیرا سطح دانش و یادآوری برای کامل کردن یک داستان ناتمام یا ساختن یک داستان جدید کافی نیست و نیاز است دانش‌آموز دست به ترکیب آموخته‌ها و رؤیایها بزند. همچنین به ارزشیابی مفید بودن یا تناسب داشتن افکار خود با محتوای داستان و کنکاش برای ربط دادن آن افکار پردازد و به دنبال راه‌های نو برای آن باشد (رادبخش، محمدیفر و کیان ارثی، ۱۳۹۲).

نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها حاکی از آن بود که شیوه کتابخوانی بر میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه در

دانش‌آموزان مشاهده گردید. بنابراین می‌توان گفت که از قصه‌ها می‌توان در مشاوره و آموزش کودکان و نوجوانان بهره جست و نیز با استفاده از قصه می‌توان میزان انگیزش و علاقه‌مندی کودکان به مطالعه را افزایش داد. استفاده از روش‌های فعال آموزش مثل قصه‌گویی نمایشی و نمایش فیلم تأثیر شگرفی بر آگاهی افراد خصوصاً کودکان دارد زیرا اول "حس کنجکاوی و قدرت حدس زدن کودکان را بالا می‌برد و ثانیاً" باعث می‌شود دانش‌آموزان تجربیات دیگران را در قالب داستان به خود نسبت دهند و آن را در ذهن خود درونی کنند. نتایج این مطالعه نشان‌دهنده مؤثر بودن فیلم و کارتون‌های آموزشی در افزایش انگیزش بود. فیلم‌ها و کارتون‌های آموزشی به خاطر مجموعه پیام‌هایی که به مخاطب خود می‌رسانند بسیار با ارزش هستند تماشای فیلم‌ها و کارتون‌های آموزشی برای کودکان خود یک موقعیت یادگیری است. آن‌ها اغلب از طریق مشاهده رفتار دیگران را یاد می‌گیرند. به هر حال مطالعه جاری گرچه جامع و کامل نیست، ولی می‌تواند شروعی مناسب برای سنجش تأثیر آموزش‌های مستقیم و غیرمستقیم در مورد مفاهیم مرتبط با مطالعه کردن باشد، چراکه نشان می‌دهد میزان انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه با قصه‌گویی نمایشی، کتابخوانی و نمایش فیلم افزایش می‌یابد و روش قصه‌گویی نمایشی از دو روش دیگر مؤثرتر بود که از نظر هزینه اثربخشی روش مناسب‌تری است. با وجود این تصمیم‌گیری در مورد نحوه افزایش انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه، بسته به شرایط زمانی، مکانی، مالی، اجتماعی، فرهنگی و بسیاری از عوامل دیگر می‌تواند متفاوت باشد.

به نظر می‌رسد در جامعه امروزی که تخصص‌گرایی به اوج خود رسیده است، در زمینه کارهای آموزشی نیز باید دست به انتخاب روش‌های آموزشی خاص برای موقعیت‌ها و جمعیت‌های هدف مشخص بزنیم. برای رسیدن به این هدف نیازمند مقایسه روش‌های آموزشی مختلف در موقعیت‌های متفاوت هستیم تا بتوانیم کارایی و اثربخشی این روش‌ها را با توجه به اهداف موردنظرمان تعیین کنیم. در مطالعه حاضر روشن شد که روش قصه‌گویی از روش نمایش فیلم و کتابخوانی مؤثرتر بود که می‌تواند جایگزین مؤثر برای این روش‌ها در جهت ارائه چنین مفاهیمی، مطرح باشد. امید است با انجام پژوهش‌های مشابه با روش‌های مختلف آموزشی، کیفیت و اثربخشی این روش‌ها بیش‌ازپیش آشکار گردد.

در پایان با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان بیان داشت نه‌تنها آموزش از طریق دیجیتال شامل قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم موجب افزایش انگیزش و علاقه‌مندی کودکان به

شهرکی‌پور و حسینی (۱۳۹۴)، حاجی زین‌العابدینی، پازوکی و باغستانی تجلی (۱۳۹۵)، بیرنگ، شاکریان، یزدان پناه و ندیمی (۱۳۸۵) اندرخورا، بحرانی و گودرزی (۱۳۹۶) و گونگو (۲۰۰۸) همخوانی دارد. فیلم و انیمیشن به همراه پاورپوینت به علت تصاویر متحرک رنگی و اسلایدهای آموزشی در پاورپوینت با پیام‌های کوتاه و رنگ‌ها و تصاویر شاد قوه تخیل کودکان را به کار می‌گیرد و او را با مسئله آموزش به صورت کاربردی درگیر می‌کند و نوعی هیجان و شادابی و همکاری را در کودکان ایجاد می‌کند که این می‌تواند علت اصلی همسو بودن نتایج این مطالعه با مطالعات فوق باشد. در مطالعه‌ای تحت عنوان تأثیر آموزش از طریق رسانه‌های تصویری در ارتقای سطح بهداشت دهان و دندان توسط رضا بیرنگ و همکاران، نتایج مطالعه نشان داد آموزش به وسیله فیلم به صورت یک رسانه تصویری نه‌تنها باعث افزایش آگاهی لحظه‌ای می‌شود، در درازمدت نیز موجب افزایش آگاهی و بهبود عملکرد بهداشتی دهان دندان دانش‌آموزان گردیده است؛ لذا آموزش از طریق فیلم جهت ارتقاء سطح سلامت دهان به‌عنوان یک روش کار مؤثر پیشنهاد می‌گردد. به‌کارگیری یک مداخله آموزشی توسط بسته آموزشی چندرسانه‌ای مبتنی بر الگوی فرانظری منجر به بهبود دریافت ویتامین‌ها در دختران نوجوان گردید؛ لذا با استفاده از بسته آموزشی یاد شده و یا بسته‌های مشابه برای آموزش نوجوانان می‌توان از بروز موارد کمبود دریافت ویتامین‌ها و پیامدهای ناگوار آن پیشگیری نمود.

مطالعه حاضر اثربخشی سه شیوه آموزشی دیجیتال قصه‌گویی، کتابخوانی و نمایش فیلم را مورد بررسی قرار داد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد میانگین نمره انگیزش بعد از آزمون نسبت به قبل از آزمون در سه گروه افزایش معناداری داشته است که این نشان‌دهنده مؤثر بودن هر سه روش در افزایش میزان انگیزش است. در مقایسه بین نمره انگیزش در سه گروه، میانگین نمره در گروه قصه‌گویی نمایشی ۳/۴۳، در گروه کتابخوانی ۲/۹۳ و در گروه نمایش فیلم ۲/۷۵ می‌باشد که تفاوت معنادار افزایش انگیزه از طریق قصه‌گویی نمایشی نسبت به کتابخوانی و نمایش فیلم را نشان می‌دهد. این در حالی است بین میزان افزایش انگیزه از طریق کتابخوانی و میزان افزایش انگیزه از طریق نمایش فیلم تفاوت معناداری وجود نداشته است.

این نتایج بیانگر آن است که در هر سه گروه استقبال خوبی از آموزش به عمل آمده است و کودکان شنوندگان خوبی برای موضوع آموزش بودند. در گروه قصه‌گویی نمایشی به خاطر بحث‌های گروهی میزان مشارکت یادگیرندگان در فعالیت گروهی افزایش یافت و نوعی شادابی و هیجان و همکاری در

✓ با توجه به کوتاه‌مدت بودن زمان پیگیری (یک ماه) پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های بعدی پیگیری‌های طولانی‌مدت تری را انجام دهند. ارزیابی‌های پیگیرانه بلندمدت می‌تواند در درک اثرات طولانی‌مدت این روش‌ها و ماندگاری اثر آن‌ها روی افزایش انگیزش و علاقه‌مندی به مطالعه کمک کند.

✓ محدود بودن نمونه آماری موردنظر این پژوهش در شهر کاشان موجب می‌شود که در تعمیم نتایج آن به کل کشور، جانب احتیاط را رعایت کرد؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود در کارهای آتی این آزمایش در چند شهر مختلف با آداب، رسوم و فرهنگ‌های مختلف نیز اجرا شود.

سپاسگزاری

از کلیه پژوهشگران و ارگانیهای که در تدوین این مقاله مار را یاری رساندن، تقدیر و تشکر می‌نماییم.

مطالعه شد بلکه نوع آموزش نیز نقش بسزایی داشت به‌طوری که قصه‌گویی نمایشی از کتابخوانی و نمایش فیلم مؤثرتر بود.

راهکارها

با توجه به محدود بودن جامعه آماری به کودکان ۷ تا ۱۱ سال و پایین بودن حجم نمونه، تعمیم‌پذیری نتایج مستلزم پژوهش‌های بیشتری در این زمینه است. لذا، پیشنهاد می‌شود که مطالعات بعدی با حجم نمونه بزرگ‌تر و روی قشرهای مختلف جامعه اجرا شود.

✓ با توجه به نبود پژوهشی در راستای پژوهش حاضر و یا کمبود متغیرهای آنکه مقایسه بین روش‌های مختلف آموزشی برافزایش انگیزه و علاقه‌مندی کودکان به مطالعه پیشنهاد می‌گردد پژوهشگران در پژوهش‌های آتی به این موضوع توجه ویژه‌ای داشته باشند.

منابع

- احمدی، احمد؛ نورانی، ساغر (۱۳۸۰). بررسی میزان تأثیر بازی‌های نمایشی (پانتومیم) در الگوپذیری مهارت‌های اجتماعی در کودکان پیش‌دبستانی. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. دانش و پژوهش، ۴(۳۱)، ۴۴-۲۰
- اندرخوار، فاطمه؛ بحرانی، محمدرضا؛ گودرزی، اعظم (۱۳۹۶). مقایسه دو روش آموزش سخنرانی و چند رسانه‌ای بر رفتار بهداشتی دهان و دندان دانش‌آموزان شهر تهران. مجله علوم مراقبتی نظامی، ۳(۴)، ۲۲۰-۲۱۳
- بیرنگ، رضا؛ شاکریان، کورش؛ یزدان پناه سامانی، فرهاد و ندیمی، محمد (۱۳۸۵). بررسی تأثیر آموزش از طریق رسانه‌های تصویری در ارتقاء سطح بهداشت دهان و دندان دانش‌آموزان. مجله علمی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اراک، ۱۵(۸)، ۴۱-۶۵
- پلووسکی، آن (۱۳۹۰). دنیای قصه‌گویی. ترجمه محمدابراهیم اقلیدی. تهران: سروش.
- حاجی زین‌العابدینی، محسن؛ پازوکی، فاطمه و باغستانی تجلی، عطیه (۱۳۹۵). مطالعه میزان شناخت، علاقه‌مندی و مراجعه کودکان به کتاب پس از مشاهده کارتون. فصلنامه نقد کودک و نوجوان، ۳(۱۲)، ۷۵-۵۱
- رادبخش، ناهید؛ محمدی‌فر، محمدعلی و کیان ارثی، فرحناز (۱۳۹۲). اثربخشی بازی و قصه‌گویی نمایشی برافزایش خلاقیت کودکان. مجله ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۲(۴)، ۱۷۸-۱۹۴
- رضاپور میرصالح و شاهدی، سمیه (۱۳۹۶). اثربخشی آموزش هوش اخلاقی به شیوه قصه‌گویی نمایشی بر بهبود حالت‌های خلقی و رفتارهای یادگیری دانش‌آموزان دختر دوره ابتدایی. فصلنامه علمی-پژوهشی روانشناسی کاربردی، ۲(۴۲)، ۱۷۵-۱۹۴
- شجاع‌الساداتی، فریبا و سیفی، مهین (۱۳۹۳). ترویج کتابخوانی در مراکز پیش‌دبستانی؛ راهکارها و چالش‌ها. رشد و آموزش پیش‌دبستانی، ۱(۱۳)-۲۲
- صید یوسفی، معصومه (۱۳۹۴). اثربخشی قصه‌گویی نمایشی قصه‌های ایرانی - اسلامی بر رشد اجتماعی کودکان ۸ تا ۱۱ سال عضو کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مرکز فرهنگی هنری چوار-استان ایلام. کانون پرورش فکری کودک و نوجوان، مجله کودک، ۲۱(۴)، ۳۴-۴۸
- طهرانی، عزیزاله (۱۳۹۰). بررسی اثربخشی قصه‌گویی نمایشی-تر ارتقاء مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر رفتارهای مربوط به خود در دانش‌آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبایی. مرکز تخصصی آموزش آزاد و نیمه‌حضوری دانشگاه علامه طباطبایی.
- علیزاده، گالویژ؛ کرد نوقایی، رسول و نظری، نجمه (۱۳۹۳). تأثیر آموزش خوش‌بینی به روش قصه‌گویی نمایشی برافزایش میزان خوش‌بینی دانش‌آموزان. مجله روانشناسی بالینی، ۱(۲۱)، ۱۰۳-۱۱۱
- قرنل ایاغ، ثریا (۱۳۸۳). ادبیات کودکان و نوجوانان و ترویج خواندن) مواد و خدمات کتابخانه‌ای برای کودکان و نوجوانان. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- و مکتبی فرد، لیلیا (۱۳۹۲). خدمات جنبی کتابخانه‌های عمومی و نقش آن در جذب کودکان به کتابخانه‌ها. فصلنامه نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی، ۲(۴)، ۷۸-۸۹

گودرزی، نسرین؛ مکوندحسینی، شاهرخ، رضایی، علیمحمد و اکبری بلوط بنگان، افضل (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی به روش قصه‌گویی نمایشی تر میزان کمروبی دانش‌آموزان. *فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی*، ۵(۱۷)، ۱۲۵-۱۳۳

محمدخواه، فاطمه؛ امین شکروی، فرخنده؛ فقیه زاده، سقراط؛ بابایی، اکبر؛ فاروق، کاظم بیگی و مقصودی، روح الله (۱۳۹۱). مقایسه تأثیر آموزش بهداشت دهان و دندان به دو شیوه سخنرانی و نمایش فیلم بر آگاهی، نگرش و عملکرد دانش‌آموزان در چابهار. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام*، ۲۰(۴)، ۷۵-۵۲.

مسعودی، غلامرضا؛ حسینی، عصمت السادت؛ میرزایی، رمضان؛ شهرکی پور، مهناز و حسینی، سید علی (۱۳۹۴). مقایسه تأثیر آموزش به دو روش کتابچه و کلیپ کارتونی بر رفتارهای پیشگیری از اثرات زینبار اشعه آفتاب در دانش‌آموزان پسر شهر زاهدان. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۷(۵۸)، ۳۹۷-۴۰۳.

و انصاری مقدم، علیرضا (۱۳۹۰). تأثیر دو روش نمایش فیلم و آموزش زنده در تدریس نحوه قرار دادن صحیح فیشرسیلنت به دانشجویان دانشکده دندانپزشکی زاهدان. *مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران*، ۶۹(۱۱)، ۲۵۲-۲۷۳.

همایی، مهدی؛ اشرفی‌ریزی، حسن (۱۳۹۲). بررسی راهکارهای ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی. *ماهنامه علمی و تخصصی صدای جمهوری اسلامی ایران*، ۱۱(۶۹)، ۶۹-۵۲.

همایی، رضا؛ کجباغ، محمدباقر و سیادت، سید علی (۱۳۸۸). تأثیر قصه‌گویی نمایشی بر سازگاری کودکان. *مطالعات روانشناختی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء*، ۵(۲)، ۶۲-۴۴.

یاسائی، صغری؛ داوری، عبدالرحیم؛ آقائی، محمدرضا و طرقي، مهرداد (۱۳۹۴). بررسی مقایسه‌ای دو روش آموزشی قصه‌گویی نمایشی و سخنرانی در یادگیری بهداشت دهان و دندان دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر یزد. *مجله سلامت و بهداشت*، ۷(۱)، ۵۴-۴۳.

- Abrams, J. (2013). Effect of Story on the Growth of Creativity and Performance of Social Skills Learning, *Early childhood Research*, 21(5), 581-595.
- Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: *An Agentic Perspective*. *Rev Psychol*.87(52), 1-26.
- DeSocio, J. (2005). Accessing Self-development through Narrative from arthritis patients coping with pain. *J Personal Individ Differ*. 14(38). 63.
- Gungo, A. (2008). Traditional and traditional methods of using reading and understanding strategies in elementary school students. *Journal of learning disabilities*. 40(3), 210-225.
- Herbert, P. (1996). Motivation: theory, research, and applications. Pacific Grove: Brooks/Cole.
- Holden, J. (2004). *Creative reading*. London: Demos.
- International Federation of Library Associations. (2001). Guidelines For Childrens For Childrens Libraries Services: IFLA/Unesco guidelines for development. Retrieved october25.2017 form <http://www.ifla.org>.
- Kestenbaum, C. (2003). Memory, Narrative and the Search for Identity in Psychoanal Psychotherapy: A Second Chance. *J Am Acad Psychoanal*. 45(31), 647-61.
- Kondrador, E. (2011). The Influence of Storytelling on the Social Growth of Preschool Children. *psychological Bulletin*, 139(1), 92-108.
- Kotluk, N. & Kocakaya, S. (2017). The effect of creating digital storytelling on secondary school students' academic achievement, self efficacy perceptions and attitudes toward physics. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 3(1), 218-227
- Krashen, S. (1993). The power of reading. Westports, CT: Libraries Unlimeted.
- McEvoy, G. & Vincent, C. (1980). Whoreads and why. *Journal communication*. 30(18), 134-140.
- Mouse, S. (2010). Story Effects on Abnormal Child Behaviors. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*.18(5). 206-224.
- Naderifard, M, Akbarizadeh, M, khanabaei, Gh, Bayat, M. (2012). Comparison of lecture and video showing training effect on male student's awareness of lementary third grade in Zahedan city about prevention of accidents in educational year of 2006-2007. *J Jahrom Univ Med Sci*. 9(4), 47-59.

- Nell, V. (1988). The psychology of reading for pleasure: Needs and gratifications. *Reading research quarterly*. 23(19), 6-50
- Papulsky, L. (2011). The role of storytelling in promoting the promotion of children's social skills. *psychological bulletin*. 128(1), 22-53.
- Razmi, M., Pourali, A., & Nozad, S. (2014). Digital Storytelling in EFL Classroom (Oral Presentation of the Story): A Pathway to Improve Oral Production. *International Conference on Current Trends in ELT*. 98(81), 1541-1544
- Rice, G.E. & Meyer, B. J. F. (1985). Reading behaviour and prose recall performance of young and older adults with high average verbal ability. *Education Gerontology*. 11 (5), 57-69. Rice, G. E., & Meyer, B. J. (1985). Reading behavior and prose recall performance of young and older adults with high and average verbal ability.
- Ross Robin, B. Yildirim, S. Yuksel-Arslan, p. (2016). A Phenomenological storytelling in early childhood education. *Journal Educational Studies*. 42(5), 87-83. Yuksel-Arslan, P., Yildirim, S., & Robin, B. R. (2016). A phenomenological study: teachers' experiences of using digital storytelling in early childhood education. *Educational Studies*, 42(5), 427-445.
- Sarical, H. Usluel, Y. (2016). The effect of digital storytelling on visual memory and writing skills. *Computer & Education*. 94(18). 298-309.
- Shimiz, A, Kuratoo, A, and Fala. (2012). The Effect of Storytelling on Verbal Intelligence and the Dictionary of Children's Dictionary. *Journal of Education*. 192(2), 88-97.
- Singh, R.P. (1990). Experimental verification of locus of control as related to conformity behavior. *Psychological studies*. 29(1), 64- 67.
- Spencer, T., Kajian, M., Petersen, D., & Blake, N. (2014). Influence and Interventions of Retelling the Story with the Growth of Skills of Children from Preschool Children. *J Exp Child Psychol*. 108(1), 1-24.